

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието

Българска агенция по безопасност на храните

Областна дирекция по безопасност на храните - .....

Контролен лист за проверка на животновъдни обекти, предназначени за кокошки носачки за спазване правилата за хуманно отношение към животните

ОДБХ Вид на посещението:

първо	рутинно	повторно	друго
-------	---------	----------	-------

обект с вет. регистрационен №BG Номер на проверката

капацитет на фермата по Удостоверението за регистрация на животновъдния обект Дата на проверката

брой на птиците при извършване на проверката

Област Име и фамилия на инспектирация

Населено място

Пощенски код

Данни за обекта: Система на отглеждане (може да се отбележат няколко възможности)

алтернативни системи уголемени клетки

Дата на първо заселване:

Дата на реконструкция:

	Изисквания			Коментари
		Да	Не	
1.	Управленски практики и персонал			
1.1	Определен персонал занимаващ се с практиките за хуманно отношение			
1.2	Очертани политика на хуманно отношение и процедури на собствен одит			
1.3	Персоналът, който се грижи за птиците е обучен по изискванията за хуманно отношение. Собствениците или ръководителите на птицевъдни обекти, организират обучение на гледачите за спазване на правилата за хуманното отношение към животните.			
1.4	Персоналът не се отнася грубо към птиците.			
1.5	Хигиената в помещенията и клетките се поддържа ежедневно, без да се предизвиква стрес при кокошките;			
1.6	Извършва се редовно механично почистване и дезинфекция на помещенията, съоръженията и			

✉ Гр..... (ПК), бул./ул. "....." №

☎ +359 (0)....., ☎ +359 (0)....., www.bfsa.egov.bg

Ниво 3, TPL-RED   Ниво 2, TPL-AMBER   Ниво 1, TPL-GREEN   Ниво 0, TPL-WHITE

	инвентара, и винаги при подмяна на една партида кокошки с друга;			
1.7	Мъртвите кокошки се отстраняват ежедневно, а изпражненията се почистват толкова често, колкото е необходимо;			
1.8	Малтретираните от събратята си птици и кокошките с повишена агресивност и прояви на канибализъм, се държат отделно от групата			
2.	Инспекции			
2.1	Птиците са поддържани в добра кондиция и в добро здраве			
2.2	Извършва се ежедневен контрол върху здравословното състояние на животните, който се документира			
2.3	Има достатъчно осветление - неподвижно или подвижно, включително фенерчета в случай на спиране на електричеството, което да дава възможност птиците да бъдат инспектирани по всяко време.			
2.4	Болни и наранени птици се изолират в помещения с удобна постеля, наличие на храна и вода.			
2.5	За болните и наранени птици се полагат нужните грижи и им се осигурява ветеринарномедицинска помощ.			
2.6	Има алармена система за известяване при отказ на вентилационната система, която се проверява редовно за изправност.			
2.7	Техническите съоръжения и оборудване - инспектират се ежедневно и установените дефекти се отстраняват по възможно най-бърз начин			
2.8	Когато незабавното отстраняване на дефект е невъзможно, се вземат временни мерки за осигуряване безопасността и здравето на птиците.			
2.9	Помещенията, в които са разположени два и повече редове с клетки, разполагат с оборудване, което позволява инспектиране на всички редове без затруднения и улеснява изваждането на кокошките.			
3.	Водене на документация			
3.1	Води се документация за проведените лечебни третирания и манипулации от отговарящия за фермата ветеринарен лекар			
3.2	Собственикът на фермата води документация за умрелите птици и съхранява всички писмени предписания, издадени от ветеринарномедицинските органи			
4.	Свобода на движение			
4.1	На птиците се осигурява свобода на движение в съответствие с физиологичните им потребности			
4.2	При необходимост свободата на движение на птиците се ограничава по начин, който не им причинява ненужна болка и страдание.			
5.	Сгради			
5.1	А) Общи изисквания			
5.1.1	Съоръженията и оборудването са изградени от материали, които не са вредни за птиците, разрешени са за целта и позволяват цялостно почистване и дезинфекциране на помещението.			
5.1.2	В помещенията има осигурена подходяща резервна система, която да гарантира необходимата въздушна			

✉ Гр..... (ПК), бул./ул. "....." №

☎ +359 (0)....., ☎ +359 (0) ....., www.bfsa.egov.bg

Ниво 3, TPL-RED   Ниво 2, TPL-AMBER   Ниво 1, TPL-GREEN   Ниво 0, TPL-WHITE

	циркулация при повреда на основната изкуствена вентилационна система и алармена система за известяване при отказ на вентилационната система.			
5.1.3	В помещенията няма вдлъбнатини, дупки, остри ръбове и стърчащи предмети, които могат да наранят птиците			
5.1.4	В помещенията се поддържа температура на въздуха - от 15 °C до 25 °C;			
5.1.5	В помещенията, се поддържа относителна влажност на въздуха - 60 - 70 %;			
5.1.6	Когато има осигурена изкуствена вентилация, тя поддържа скорост на движение на въздуха 0,2 - 0,3 м/сек и гарантира оптимално ниво на запрашеност и концентрация на вредни газове, определени с технологичната програма			
5.1.7	Ниво на шум - не повече от 80 децибела, като се избягва постоянният или внезапният шум;			
5.1.8	Вентилаторите, съоръженията за хранене и останалото оборудване са конструирани и поддържани по такъв начин, че да създават възможно най-малко шум			
5.1.10	Оборудването за хранене и поене на кокошките изключва замърсяване на храната и водата, намалява до минимум агресивната конкуренция и осигурява свободен достъп на всяка птица до хранилките и поилките			
5.1.11	Осигурено е осветление: 1. изкуствено - с интензивност през деня 10- 20 Lux (3,5 - 4,0 W/m ²), последвано от полумрак с достатъчна продължителност за успокояване на кокошките, който преминава в непрекъснат период на тъмнина; периодът на тъмнина е с продължителност 1/3 от денонощието, за да се осигури почивка на кокошките и да се предотвратят здравни проблеми, като имunosупресия и очни аномалии; 2. естествено, при което прозорците са разположени така, че светлината се разпространява еднакво върху пространството, на което са настанени кокошките.			
5.1.12	1. Кокошките не се държат в постоянна тъмнина 2. Осигурени са нужните периоди на почивка от изкуственото осветление съгласно т. 5.1.10			
5.2	б) кокошки носачки отглеждани по алтернативните системи			
5.2.1	Помещенията, в които се отглеждат кокошки носачки, имат подове, конструирани по начин, който осигурява правилно положение на всички насочени напред пръсти на всеки крак;			
5.2.2	Има линейни или кръгли хранилки, като при линейни хранилки е осигурена дължина на хранителния фронт най-малко 10 см за кокошка, а при използване на кръгли хранилки - най-малко 4 см за кокошка;			
5.2.3	Има една от следните системи за поене: а) улейни поилки за непрекъснато поене, които осигуряват 2,5 см поилен фронт на всяка кокошка; б) кръгови поилки, които осигуряват 1 см поилен фронт на всяка кокошка; в) нипелни поилки или чаши, като на всеки 10 кокошки се осигурява най- малко една нипелна поилка или чаша; когато поилките са поставени отвесно, всяка кокошка трябва да има достъп най-малко до две нипелни поилки или чаши;			

✉ Гр..... (ПК), бул./ул. "....." №

☎ +359 (0)....., ☎ +359 (0) ....., www.bfsa.egov.bg

Ниво 3, TPL-RED   Ниво 2, TPL-AMBER   Ниво 1, TPL-GREEN   Ниво 0, TPL-WHITE

5.2.4	Има най-малко едно гнездо за всеки седем кокошки; Когато се използват групови гнезда, трябва да се осигури най-малко 1 м ² гнездово пространство за максимум 120 кокошки;			
5.2.5	Кацалките са без остри ръбове и осигуряват най-малко 15 см място за кацане на всяка кокошка; не са поставени директно върху постелята; хоризонталното отстояние между две кацалки е най-малко 30 см, а хоризонталното отстояние между кацалките и стената - най-малко 20 см;			
5.2.6	На всяка кокошка е осигурена най-малко 250 см ² подова повърхност с постеля, като повърхността с постелята заема най-малко 1/3 от подовата повърхност.			
5.2.7	Когато кокошките носачки могат свободно да се движат между различните нива в помещението, са спазени следните изисквания: 1. нивата не са повече от четири; 2. разстоянието между отделните нива е най-малко 45 см, като поилките и хранилките се разполагат по такъв начин, че всички кокошки да имат достъп до тях; 3. всяко ниво е конструирано така, че да се предотврати падането на изпразнените на долните нива.			
5.2.8	Максималната гъстота на отглежданото стадо в помещенията е 9 кокошки на 1 м ² използвана площ.			
5.2.9	Дворовете към помещенията, в които се отглеждат кокошките, отговарят на следните изисквания: 1. имат площ, съобразена с числеността на птичето стадо и характера на земята, с оглед да се предотврати всякакво контаминиране; 2. разполагат с корита за поене и с подслон, който осигурява защита от неблагоприятни климатични условия и хищници.			
5.2.10	Отворите, осигуряващи директен достъп на кокошките до дворовете, трябва да са най-малко 35 см високи и 40 см широки и да са разположени по цялата дължина на сградата. При всички случаи за стадо от 1000 кокошки се осигурява отвор със сумарна големина 2 м.			
5.3	В) отглеждане на кокошки носачки в уголемени клетки			
5.3.1	Уголемените клетки, в които се отглеждат кокошки носачки имат площ не по-малка от 2000 см ² ; Широчината на пътеката между два съседни реда от клетки е най-малко 90 см, като разстоянието между пода на сградата и дъното на първия ред клетки е най-малко 35 см.			
5.3.2	За всяка кокошка е осигурена най-малко 750 см ² площ в клетката, от които 600 см ² използвани;			
5.3.3	Височината на клетката извън използваната площ е най-малко 20 см във всяка точка;			
5.3.4	В клетката има гнезда;			
5.3.5	В клетката има постеля, която прави кълването и ровенето възможни;			
5.3.6	Клетката е съоръжена с подходящи кацалки с дължина най-малко 15 см за кокошка;			
5.3.7	Осигурена е дължина на хранителния фронт за всяка кокошка - не по-малко от 12 см, която може да се ползва без затруднения;			
5.3.8	Налице е подходяща система за поене, съобразена с			

☒ Гр..... (ПК), бул./ул. "....." №

☎ +359 (0)....., ☎ +359 (0) ....., www.bfsa.egov.bg

Ниво 3, TPL-RED   Ниво 2, TPL-AMBER   Ниво 1, TPL-GREEN   Ниво 0, TPL-WHITE

	размера на стадото; При използване на нипелни поилки или поилни чаши в обсега на всяка кокошка има най-малко две нипелни поилки или чаши;			
5.3.9	В клетките са монтирани подходящи приспособления за естествено изтриване на ноктите на кокошките.			
5.3.10	Размерът на вратичката на клетката е с големина, която позволява изваждане на кокошките без болка и нараняване;			
5.3.11	Клетките са конструирани по начин, който не позволява излизане на кокошките.			
5.3.12	Подовете са конструирани по начин, който осигурява правилно положение и опора на всеки от насочените напред пръсти на всеки крак на кокошките			
6.	Оборудване			
6.1	1. Има осигурена система за изкуствена вентилация 2. Монтирана е и резервна такава в случай на аварии с основната и тя осигурява достатъчно обръщение на въздуха 3.Има монтирана алармена система в случай на аварии и спиране на въздушната циркулация			
7.	Храна, вода и други субстанции			
7.1	Осигурено е достатъчно количество пълноценна храна за всяка птица, съответстваща на възрастта, породата и теглото			
7.2	Осигурен е достъп до храната през определени интервали, съобразени с физиологичните им нужди			
7.3	Съоръжения за хранене и поене са конструирани така, че се избягва контаминацията им с нежелани субстанции			
7.4	В храната и водата на кокошките не се включват вещества, които са вредни за тях			
7.5	Има ли всяка кокошка достъп до храната едновременно с останалите в групата			
7.6	Има ли всяка кокошка постоянен достъп до достатъчно количество чиста и прясна вода			
7.7	Не се разрешава храната и водата на птиците да се дават по начини, които могат да предизвикат ненужно страдание или нараняване			
7.8	Забранено е на птиците да се дават вещества, за които не е доказано по безспорен начин, че не са вредни или които могат да предизвикат ненужно страдание, болка или нараняване			
8.	Хирургични манипулации			
8.1	Не се допуска извършването на манипулации, които водят до осакатяване на кокошките по какъвто и да е начин.			
8.2	Подрязването на човките на пилетата, предназначени за носачки се извършва до 10-дневна възраст, съгласно преценка на ветеринарен лекар с цел да се предотвратят изкълването на перата и канибализмът.			
8.3	Разрешените от закона манипулации върху птиците се извършват само от ветеринарен лекар или друго специално обучено за това лице и с подходящи инструменти и техники и при добри хигиенни условия			
8.4	Няма основания да се смята, че се извършват неразрешени манипулации (ампутации или			

✉ Гр..... (ПК), бул./ул. "....." №

☎ +359 (0)....., ☎ +359 (0) ....., www.bfsa.egov.bg

Ниво 3, TPL-RED   Ниво 2, TPL-AMBER   Ниво 1, TPL-GREEN   Ниво 0, TPL-WHITE

	хирургични вмешателства и др.) върху птиците			
8.7	Има необходимото оборудване за зашеметяване и умъртвяване			
9.	Развъдни практики			
9.1	Не се разрешава използването животновъдни практики, които причиняват сериозни страдания, наранявания или трайни увреждания на птиците или има вероятност да доведат до тяхната смърт			

КРАТЪК ДОКЛАД ЗА ИЗВЪРШЕНИЯ ОФИЦИАЛЕН КОНТРОЛ (ЧЛ. 13 ОТ РЕГЛ. (ЕС) 2017/625) ОБОБЩЕНИЕ НА КОНСТАТИРАНИТЕ НАРУШЕНИЯ:	

Всички отбелязани нарушения (в колонката “не”) в подточките за всяко основно изискване се сумират и общия им брой се записва в колонката “не” срещу основното изискване. Този брой след това се ползва за попълване на обобщената таблица за извършените проверки през годината.

Полето “коментари” се попълва задължително, като се отбелязват показателите и констатациите, в момента на проверката в обекта

За всички констатирани нарушения е издадено предписание № ...../..... (образец ЗХОЖ – 5).

Настоящият контролен лист се издава на основание Наредба № 25 от 14.12.2005 г. за минималните изисквания за хуманно отношение при отглеждане на кокошки носачки обн., ДВ, бр. 42 от 23.05.2006 г., доп., бр. 102 от 22.12.2009 г., в сила от 22.12.2009 г.

Официален ветеринарен лекар: .....

/подпис и щемпел/

**Собственик/ползвател на обекта
или негов представител:**

.....

/име, презиме, фамилия/

адрес: .....

подпис: .....

✉ Гр..... (ПК), бул./ул. ”.....” №

☎ +359 (0)....., ☎ +359 (0) ....., www.bfsa.egov.bg

Ниво 3, TPL-RED   Ниво 2, TPL-AMBER   Ниво 1, TPL-GREEN   Ниво 0, TPL-WHITE